

चौरपाटी गाउँपालिका

स्थानीय राजपत्र

खण्ड : ३ संख्या : १३ मिति : २०७७/०३/१५

भाग-१

चौरपाटी गाउँपालिका

स्थानीय उद्योग तथा व्यवसायीक फर्म दर्ता सम्बन्धी ऐन, २०७७

प्रस्तावना : चौरपाटी गाउँपालिका क्षेत्रभित्र रहेका व्यापारिक फर्म तथा उद्योगको दर्ता, अनुमति नविकरण, खारेजी अनुगमन र नियमन, स्थानीय व्यापारको तथ्याङ्क अध्यावधिक गर्न र स्थानीय व्यापारको प्रवर्द्धन तथा सहजीकरण गर्न वाञ्छनीय भएकोले

स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ११ को उपदफा (२) को खण्ड (ज) ६ र उपदफा ५ को खण्ड (घ) ले प्रदान गरेको अधिकार कार्यान्वयन गर्न सोहि ऐनको १०२ को उपदफा (१) बमोजिम चौरपाटी गाउँपालिकाको गाउँसभाले यो ऐन बनाई लागू गरेको छ।

परिच्छेद - १

प्रारम्भिक

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:** (१) यस ऐनको नाम “स्थानीय उद्योग तथा व्यवसायीक फर्म दर्ता सम्बन्धी ऐन, २०७७” रहेको छ।

स्थानीय राजपत्र, खण्ड : ३ संख्या : १३ मिति : २०७७/०३/१५

(२) यो ऐन स्थानीय राजपत्रमा प्रकाशन भएको

मिति देखि लागू हुनेछ।

२. **परिभाषा:** विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस ऐनमा,
- (क) “ऐन” भन्नाले स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ सम्भन्धनु पर्छ।
- (ख) “उद्योग” भन्नाले लघु घरेलु तथा साना उद्योग सम्भन्धनु पर्छ।
- (ग) “कार्यालय” भन्नाले चौरपाटी गाउँपालिका, गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय सम्भन्धनु पर्छ र सो शब्दले गाउँपालिकाको मातहतमा रहेको वडा कार्यालयलाई समेत जनाउँदछ।
- (घ) “प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत” भन्नाले गाउँपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सम्भन्धनु पर्छ।
- (ङ) “गाउँपालिका” भन्नाले चौरपाटी गाउँपालिका सम्भन्धनु पर्छ।

परिच्छेद २

व्यवसाय दर्ता अनुमती

३. **उद्योग र व्यवसाय दर्ता गरी संचालन गर्नु पर्ने :** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र अनुसूची-१ बमोजिमको व्यवसाय संचालन गर्नु अघि यस ऐन बमोजिम व्यवसाय दर्ता गर्नु पर्नेछ।

४. **उद्योग र व्यवसाय दर्ताको लागि दरखास्त दिने र दर्ता गर्ने :** (१) गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यवसाय दर्ता गर्न चाहने व्यक्तिले अनुसूची-२ मा उल्लेखित ढाँचाको दरखास्त फाराम भरी कार्यालयमा दिनु पर्नेछ। यस्तो दरखास्त फाराममा देहायका विवरणहरु खुलेको हुनु पर्छ :-

क) व्यवसायको नाम र ठेगाना,

ख) व्यवसायको प्रकृति: उद्योग, व्यापार, सेवा,

- ग) कारोबार गर्ने मुख्य वस्तु र सेवा,
- घ) लगानी,
- ङ) व्यवसायीको नाम र ठेगाना,
- च) व्यवसायीको नागरिकताको प्रतिलिपि,
- छ) व्यवसाय रहने घरधनी/जग्गाधनीको नाम,

(२) उपदफा (१) बमोजिम निवेदन प्राप्त भएपछि कार्यालयले यस उपर आवश्यक जाँचबुझ गरी अनुसूची ३ बमोजिम लाग्ने दर्ता दस्तुरहरु लिई व्यवसाय दर्ता गर्नुपर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम व्यवसाय दर्ता भएपछि सम्बन्धित कार्यालयले दर्ता भएको व्यवसायको विवरण अनुसूची-४ बमोजिमको व्यवसाय दर्ता कितावमा उल्लेख गरी निवेदकलाई अनुसूची-५ बमोजिमको ढाँचामा व्यवसाय दर्ता प्रमाण पत्र उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

(४) एकै व्यक्तिको नाममा एउटै उद्देश्य भएको एक भन्दा बढी स्थानमा व्यवसाय संचालन र थप कारोबार गर्नु पर्ने भएमा सुरु दर्ता दस्तुरको ५० प्रतिशत तिरी मुख्य व्यवसायको शाखा व्यवसाय भनी दर्ता गराउनु पर्नेछ ।

५. **व्यवसायको नविकरण गर्नु पर्ने:** दफा ४ बमोजिम दर्ता भएको व्यवसाय प्रत्येक आर्थिक वर्षको असोज मसान्तभित्र नविकरण गरी सक्नु पर्नेछ । नविकरण शुल्क व्यवसाय दर्ता शुल्कको पचास प्रतिशत हुनेछ ।

६. **विवरण हेरफेर गर्नुपर्ने भएमा अनुमति लिनु पर्ने :** (१) दफा ४ बमोजिम दर्ता भएका व्यवसायको विवरण हेरफेर गर्नुपर्ने भएमा पन्ध्र दिनभित्र सोको लिखित निवेदन कार्यालयमा दिनु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम निवेदन परेमा कार्यालयले आवश्यक जाँचबुझ गरी नियमानुसार लाग्ने दस्तुर लिई विवरण संसोधन गरिदिनु पर्नेछ र सो व्यहोरा दर्ता किताव र प्रमाणपत्रमा समेत उल्लेख गरिदिनु पर्नेछ ।

(३) व्यवसायको प्रकृति वा सेवाको किसिम र व्यवसायको नाम परिवर्तन गर्नुपरेमा नयाँ व्यवसाय दर्ता गर्दा लाग्ने दस्तुर सरह लाग्ने छ ।

७. **साभेदार थपघट र ठाउँसारी गर्नु परेमा स्वीकृति लिनु पर्ने :** (१) एक व्यक्ति वा सो भन्दा बढी व्यक्तिको नाममा दर्ता कायम भएको व्यवसायमा साभेदार थपघट गर्नु परेमा आवश्यक कागजात संलग्न राखी कार्यालयमा निवेदन दिनु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम निवेदन परेमा कार्यालयले आवश्यक जाँचबुझ गरी रु. एक हजार दस्तुर लिई माग बमोजिम साभेदार थप गरिदिनु पर्नेछ ।

(३) गाँउपालिका क्षेत्रभित्र एक वडामा सञ्चालनमा रहेको पेशा व्यवसाय गाउँपालिको अर्को वडामा ठाउँसारीको लागि सम्बन्धित वडाको सहमति सहित निवेदन परेमा कार्यालयले ठाउँसारी गरी सम्बन्धित वडा कार्यालयहरूलाई पत्राचार गर्नु पर्नेछ ।

(४) उपदफा (३) बमोजिम ठाउँसारी भएको जनाउ प्राप्त भएपछि सिफारिस गर्ने वडा कार्यालयले आफ्नो व्यवसायको लगत कितावमा ठाउँसारी जनाई लगत खारेज गर्नु पर्नेछ ।

(५) उपदफा (४) बमोजिम लगत खारेजको सिफारिस भएपछि तोकिएको समयभित्र सम्बन्धित कार्यालयमा गई व्यवसायको दर्ता लगत कायम गर्नु व्यवसायीको कर्तव्य हुनेछ ।

(६) उपदफा (३) बमोजिम ठाउँसारी गर्न चाहने व्यवसायीले ठाउँसारी भई जाने व्यवसाय रहने कार्यालयमा ठाउँसारीको लागि निवेदन पेश गरेपछि कार्यालयले आवश्यक जाँचबुझ गरी रु. पाँच सय दस्तुर लिई सो व्यहोरा दर्ता प्रमाण पत्रमा समेत खुलाई व्यवसायको ठाउँसारी गरिदिनु पर्नेछ ।

(७) यस उपदफा बमोजिम ठाउँसारी भई आउने व्यवसायीको लगत खडा गर्ने कर्तव्य सम्बन्धित कार्यालयको हुनेछ ।

८. कार्यालयले विवरण माग गर्न, निर्देशन दिन र अनुगमन गर्न सक्ने :

(१) कुनै खास पेशा, व्यवसाय वा व्यापारको सम्बन्धमा केही कुरा बुझ्न आवश्यक ठानेमा कार्यालयले थप विवरण माग गर्न सक्नेछ । यसरी माग गरिएको विवरण उपलब्ध गराउने कर्तव्य सम्बन्धित व्यवसायीको हुनेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम विवरण उपलब्ध नगराएमा कार्यालयले सम्बन्धित पेशा तथा व्यवसाय स्थलको अनुगमन तथा जाँचबुझ गरी आवश्यक निर्देशन दिन सक्नेछ ।

(३) यस ऐन बमोजिम दर्ता भएका पेशा व्यवसाय संचालन गर्दा सामाजिक सदाचार कायम राख्नु पर्नेछ । यस सम्बन्धमा कार्यालयले दिने निर्देशनको पालना गर्नु सम्बन्धित व्यवसायीको दायित्व हुनेछ ।

९. व्यवसाय सञ्चालनको अनुमति लिनु पर्ने : (१) गाँउपालिकामा व्यवसाय दर्ता गरिसकेपछि अन्य सम्बन्धित निकायबाट प्रचलित कानून बमोजिम अनुमति लिनुपर्ने भएमा तत् निकायबाट समेत अनुमति लिई व्यवसाय संचालन गर्नु सम्बन्धित व्यवसायीको कर्तव्य हुनेछ ।

१०. व्यवसाय दर्ता खारेज गर्न सकिने: (१) यस ऐन बमोजिम व्यवसाय दर्ता भएपछि दर्ता खारेजीको निवेदन नपरेसम्म सो व्यवसाय चालु रहेको मानिनेछ ।

(२) यस ऐन बमोजिम दर्ता भएको व्यवसाय बन्द गर्न चाहेमा मनासिब कारण खोली व्यवसायीले सम्बन्धित कार्यालयमा निवेदन दिनु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (३) बमोजिम निवेदन प्राप्त भएपछि कार्यालयले आवश्यक जाँचबुझ गरी चालु आर्थिक वर्षसम्मको कर रकम र व्यवसाय खारेजीको लागि लागत कट्टा वापत लिईने सेवा शुल्क रु. पाँच सय समेत असूल गरी लगत कट्टा गरिदिनु पर्नेछ ।

(४) प्रचलित कानून विपरित कारोबार गरेमा, पेशा व्यवसाय संचालन गरेमा वा कार्यालयले दिएको निर्देशन उलंघन गरेमा

कार्यालयले बाँकी बक्यौता कर तथा जरिवाना असूल गरी व्यवसायको दर्ता खारेज गर्नेछ ।

(५) यस ऐनमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि व्यवसाय खारेज वा लगत कट्टा गर्नु पूर्व व्यवसायीलाई सफाई पेश गर्ने पर्याप्त मौका दिनु पर्नेछ ।

(६) उपदफा (४) बमोजिम कार्यालयले व्यवसायको दर्ता खारेज गरेमा सम्बन्धित व्यवसायीको नाममा गाँउपालिकामा दुई वर्षसम्म कुनैपनि व्यवसाय दर्ता गरी संचालन गर्न रोक लगाउन सक्नेछ ।

११. जरिवाना तथा थप दस्तुर लाग्ने: (१) यस ऐनमा तोकिएको समयभित्र व्यवसाय नविकरण नगराएमा नियमानुसार लाग्ने दस्तुरमा थप जरिवाना तिरी व्यवसाय नविकरण गर्नु पर्नेछ ।

१२. कर छुट तथा मिन्हा दिन सकिने : (१) गाँउपालिका क्षेत्रमा व्यापार व्यवसाय दर्ता गर्न चाहाने महिला तथा अपाङ्गता भएका व्यक्तिलाई व्यवसाय दर्ता लाग्ने दस्तुरमा पचास प्रतिशत छुट दिन सकिनेछ ।

१३. प्रतिलिपि दिने सक्ने: व्यवसाय दर्ता प्रमाणपत्र हराएमा, च्यातिएमा, नविकरण गर्ने महल खाली नभएमा वा यस्तै अन्य कारणले प्रमाणपत्र उपलब्ध गराउनु पर्ने भएमा कार्यालयले आवश्यक जाँचबुझ गरी रु. पाँच सय प्रतिलिपि दस्तुर लिई नयाँ प्रतिलिपि प्रमाणपत्र जारी गर्न सक्नेछ ।

१४. व्यवसाय संचालन नभएको सिफारिस दिन सक्ने: प्रचलित कानून बमोजिम दर्ता भएको व्यवसाय सञ्चालन नै नभएकोले सोको व्यहोरा सम्बन्धित निकायमा सिफारिसको लागि कार्यालयमा निवेदन पर्न आएमा सो सम्बन्धमा कार्यालयले आवश्यक जाँचबुझ गरी व्यहोरा प्रमाणित भएमा रु. पाँच सय दस्तुर लिई माग बमोजिमको व्यहोराको सिफारिस उपलब्ध गराउन सक्नेछ ।

१५. व्यवसाय दर्ता तथा नविकरण नगरी संचालन गरेमा कारबाहि हुने:

(१) प्रचलित कानून र यस ऐन बमोजिम दर्ता नगरी कुनै पनि व्यवसाय गाँउपालिका क्षेत्रभित्र संचालन गरेको पाईएमा कार्यालयले सम्बन्धित व्यवसायीलाई पन्ध्र दिनको म्याद दिई व्यवसाय दर्ता गर्नको लागि निर्देशन दिनु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम निर्देशन दिएको मितिले पन्ध्र दिनभित्र व्यवसाय दर्ता नगरेमा सम्बन्धित व्यक्तिलाई गाँउपालिकाबाट प्रवाह हुने सबै किसिमका सेवा सुविधाहरु बन्द गर्न सकिनेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम सेवा सुविधा बन्द गरेको तीन महिनाभित्र पनि व्यवसाय दर्ता नविकरण नगरी व्यवसाय संचालन गरेमा कार्यालयले नियमानुसार लाग्ने कर, जरिवाना र अन्य दस्तुर असुल उपर गरी व्यवसाय बन्द गर्न सक्नेछ ।

**परिच्छेद ३
विविध**

१६. वाधा अडकाउ फुकाउने अधिकार : (१) यस ऐनको कार्यान्वयनको सिलसिलामा कुनै वाधा अडकाउ परेमा सो फुकाउने अधिकार गाउँ कार्यपालिकालाई हुनेछ ।

(२) यस ऐनमा लेखिएको कुरा यसै ऐन बमोजिम र नलेखिएकोमा प्रचलित नेपाल कानून बमोजिम हुनेछ ।

१७. खारेजी तथा बचाउ: (१) यो ऐन बन्नु भन्दा अगाडि गाँउपालिकाबाट भए गरेका कामहरु यसै ऐन बमोजिम भए गरेको मानिनेछ ।

अनुसूची-१

(दफा ३ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

व्यवसायको विवरण

सि.नं	व्यवसाय	उद्योग
	सुन, चाँदी विक्रेता	भिडियो क्यासेट रेकर्डर तथा प्लेयर उत्पादक /वितरक
	चुरोट, रक्सी	ब्यूटी पार्लर, केश श्रृङ्गार तथा सैलुन, ड्राई क्लिनर्स, फोटो स्टुडियो, सिलाई सेवा
	हलका पेय पदार्थको थोक विक्रेता	पेन्टिङ्ग सेवा
	निर्माण सामग्री	पुल हाउस
	कम्प्यूटर र सो सँग सम्बन्धित सामान विक्री तथा मर्मत सेवा	केबुल/ नेटवर्किङ्ग सेवा
	विद्युत/सोलार विक्रेता	डेरी उद्योग
	रेडियो, घडी, मोबाईल तथा अन्य विद्युतीय सामान विक्री तथा मर्मत सेवा	चिस्थान केन्द्र
	फर्निचरका सामान तथा कार्पेट विक्रेता	परामर्श सेवा
	आयल निगमको डिलर भई पेट्रोलियम पदार्थ विक्रेता	हुवानी सेवा
	ग्यास तथा मड्रितेल विक्रेता	उत्पादनमूलक उद्योग
	टिभि फ्रिज जस्ता अन्य विद्युतीय सामान विक्रेता	फर्निचर उद्योग
	खाद्यान्न किराना पसल	कृषि, पशुपंक्षी तथा वनजन्य उद्योग
	फलफुल तथा तरकारी विक्रेता	खनिज उद्योग
	स्वदेश तथा विदेशी कपडा, तयारी पोसाक र जुता विक्रेता	पर्यटन उद्योग
	मासु विक्रेता	क्रसर तथा बालुवा प्रशोधन उद्योग
	खेलौना तथा उपहार (गिफ्ट) र कस्मेटिक विक्रेता	संचार सेवा
	सिसा प्लाईउड विक्रेता	तालिम केन्द्र
	भाँडाकडा विक्रेता	मर्मत सम्भार/वर्कशप
	बेकरी तथा कफी सप	पोल्ट्री, पशु फर्म
	स्टिल तथा अन्य रेडिमेड फर्निचर विक्रेता	माछापालन
	होटल, लज तथा रेष्टुरा	मौरी पालन
	पत्रपत्रिका, स्टेशनरी तथा पुस्तक विक्रेता	मिल (कृषानी पिसानी)
	वित्तीय सेवा	अन्य
	मेडिकल	
	कपडा, जुता तथा फेन्सी पसल	
	मेशिनरी पार्टपुर्जा पसल	
	पान पसल	
	मिठाई तथा चिया पसल	
	एगोभेट	
	सप्लायर्स	
	रासायनिक मल, विषादी पसल तथा विउ विजन विक्रेता	
	सुर्ती पसल थोक तथा खुद्रा विक्रेता	
	अन्य	

अनुसूची-२

(दफा ४ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

उद्योग/व्यवसाय दर्ता/नविकरण निवेदन फाराम

श्रीमान प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत ज्यू,

चौरपाटी गाउँपालिका, अछाम

विषय : उद्योग/व्यवसाय दर्ता /नविकरण गर्न अनुमति पाउँ ।

मैले/हामीले निम्न स्थानमा ..... व्यवसाय दर्ता/नविकरण गर्नु परेकोले चौरपाटी गाउँपालिकाको उद्योग तथा व्यवसाय दर्ता ऐन, २०७७ को दफा ४ बमोजिम यो निवेदन दिएको छु/छौं ।

उद्योग/व्यवसायीको विवरण

क्र.स.	व्यक्तिको नाम,थर	ठेगाना:	नागरिकता नं.	जारी जिल्ला र मिति	फो नं.

व्यवसायको विवरण :

- उद्योग/व्यवसायको नाम : .....
- पूँजीगत लगानी (रु मा) : .....
- उद्योग/व्यवसाय रहने स्थान : चौरपाटी गाउँपालिका वडा नं. ....टोल .....
- उद्योग/व्यवसाय बहालमा रहेको भए घरधनीको नाम : .....
- कारोबार गर्ने वस्तु वा सेवाको विवरण :

मिति : .....

निवेदकको दस्तखत

अनुसूची ३

(दफा ४ को उपदफा (२) सँग सम्बन्धित)

चौरपाटी गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

चौरपाटी, अछाम

दर्ता दस्तुर

क्र.स.	उद्योग व्यवसायको विवरण	दर्ता दस्तुर
१	सामान्य चिया पसल	१००१-
२	चिया पसल सहित किराना पसल	१५०१-
३	होटेल व्यवसाय	१०००१-
४	मासु पसल	५००१-
५	डिलर	५००१-
६	कपडा पसल	५००१-
७	मिल	५००१-
८	सुनचादी पसल	१०००१-
९	होलसेल	१०००१-
१०	कृषि तथा पशुपंछी फर्म	१०००१-
११	फर्निचर उद्योग	१०००१-
१२	हार्डवेयर	१०००१-
१३	श्रृंगार पसल	१५०१-
१४	सर्विस सेन्टर	५००१-
१५	फोटो स्टुडियो	५००१-
१६	अन्य उद्योग	३५०१-

